

1)

„Je mi to ľúto, pani Brezovská...“

Stela strpala. Keď si predvčerom prečítala pozvánku na mimoriadne stretnutie s Denisinou triednou učiteľkou, tušila, že to nebude len zdvorilostná návšteva. Občas sa stalo, že ak nemohla prísť na triedny aktív, pretože pojednávala až do večera, čo sa udialo aj v novembri, učiteľka jej dôležité oznamy posielala mailom. Tentoraz dostala oficiálny papier s podpisom riaditeľa školy.

„Denisa si zhoršila niektoré predmety až o dva stupne. Z geografie dokonca na štvrtfóka takmer prepadla.“ Učiteľkin hlas bol ľútostivý, rovnako ako pohľad, ktorý upierala na Stelinu tvár. „Najviac ma však znepokojuje, že Denisa prichádza na vyučovanie neskoro. Hovorí, že chodí k lekárovi, ale potvrdenie nikdy nepriniesla. Nemám inú možnosť, iba uznať jej to ako neospravedlnenú hodinu.“ Učiteľka sa na okamih odmlčala. „Viete mi povedať, čo sa s ňou deje?“

Stela sklopila zrak. Zbadala, že na nohaviciach má stopy po blate. Keď pred pár minútami vystupovala z auta, bola taká nervózna, že si nevšimla, kde parkuje, a oboma nohami vhupla do veľkej mláky. Znečistený kostým ju však v tejto chvíli vôbec netrápil.

Viac ju sužovalo dcérino správanie, jej ľahostajnosť voči škole i ostatným povinnostiam. „Neviem,“ zaklamala.

Učiteľka sa k nej máličko nahla. „Niečo sa muselo stať. Denisa bola až do letných prázdnin vždy výborne pripravená. Nikdy nezabudla na domácu prípravu, projekty odovzdávala medzi prvými, a ak náhodou nebola spokojná s výsledkom, snažila sa prácu opraviť a zlepšiť si tak hodnotenie. Do sexty však nastúpila ako vymenená. A nemyslím len na jej zovňajšok. Ten by sa v podstate dal prehliadnuť. Chápem, teraz je v háklivom veku... Ako premiantke a predsedníčke triedy jej môžeme kdečo odpustiť a nad niektorými záležitosťami prižmúriť oči. No nad prospechom nie. Denisa mala veľké predpoklady zmaturovať na výbornú a dostať sa na akúkoľvek vysokú školu.“

Stela by sa v tomto momente najradšej premenila na malú mušku. Aby mohla okamžite zmiznúť, odletieť zo stiesňujúceho kabinetu, plného papierov a učebníc, kde ani dve mladé dracény na parapete nemohli potlačiť sivosť, mdlosť a nesúlady. Nie, netrpela klaustrofóbiou. A hoci mala rada čistotu a poriadok, neprekážal jej ani prach, ktorý sa okolo nej rozvíril, sotva vstúpila do miestnosti. V tejto chvíli ju zadúšal nesmierny pocit hanby. Dobře vedela, čo sa s Denisou deje. I to, že na zmene jej správania nesie vinu aj ona. Prečo tieto záležitosti nechala dospieť až do tohto štádia? Mohla sa s dcérou dávno vážne porozprávať. Rovnako mala možnosť vplývať i na bývalého manžela. Ten po rozvode, azda preto, že

oľutoval svoje nerozvážne správanie a nechcel stratíť aj dcéru, rozmaznával ju drahými darčekom. Alebo to robil z pomsty. To Stela netušila. No v každom prípade celá situácia vniesla do duše citlivého dievčaťa veľký zmätok. Na jednej strane bola mama, ktorá striktno trvala na návštevách kostola, plnení si povinností, dôslednej príprave do školy, obmedzovala jej sedenie za počítačom a vyžadovala, aby Denisa vždy oznámila, kam ide. Na strane druhej zasa stál benevolentný otec. Tomu bolo celkom jedno, že dcéra sa vracia z diskotéky po polnoci, vstáva napoľudnie, zanedbáva učenie a chodí zmaľovaná ako veľkonočná kraslica. Toleroval jej papuľovanie, dával jej neprimerane vysoké vreckové a vlastne všetko, na čo si zmyslela. No Stela do ich vzťahu nechcela zasahovať. Uvedomovala si, že rozvod nebol pre Denisu jednoduchý. Ako jedináčik lipla na oboch rodičoch. Možno aj preto ignorovala snahy Zdena, Stelinho súčasného manžela, o zblíženie. Toto však už bolo priveľa. Stela pochopila, že je najvyšší čas konať.

Odhodlane pozrela na učiteľku. Všimla si, že sa jej zošuchlo ramienko podprsenky a vykukovalo spod krátkeho rukáva žltej blúzky. Snažila sa nehľadiť naň, hoci ju rozptyľovalo. „Porozprávam sa s dcérou,“ začala zastretým hlasom. „Tuším, čo ju trápi, myslela som však, že sa s tým dokáže vyrovať aj sama. Tie zhoršené známky som si nevšimla. Mrzí ma, že som nekontrolovala internetovú žiacku knižku, ale verila som jej, keď hovorila, že v škole je všetko v poriadku.“ Vstala a vzala si zo stola kabelku. „Urobila som chybu, nemala som Niske tak slepo dô-

verovať. No dosiaľ som sa vždy mohla spoľahnúť na jej slovo.“

Aj učiteľka vstala. „Verte mi, pani Brezovská, neteší ma, keď musím riešiť podobné problémy. Zvlášť pri takých skvelých študentoch, ku ktorým vaša dcéra nepochybne patrí.“ Očami sledovala, ako si Stela berie z vešiaka kabát. „Práve preto som vás dnes osobne pozvala. Bolo by škoda, keby si Denisa pokazila priemer a sťažila si tým cestu k štúdiu na vysokej škole.“

Stela sa ani nepozapínala. Len si okolo krku omotala hrubý šál a z vrečka vybrala kožené rukavičky. Chcela byť čo najrýchlejšie preč. Ísť domov, kde ju čaká nežný, milujúci manžel a kde si to s dcérou všetko riadne vydiskutuje. Trápilo ju, ako sa Denisa zmenila. No dúfala, že donedávna rozumné dievča si nechá dohovoriť a poslúchne ju. Nikdy s ňou predsa neboli nejaké vážne problémy! Vždy bola usilovná a ambiciózna. Vedela, akým smerom kráčať, odolávala kamarátkam, keď ju lákali na alkohol a cigarety, a ešte nikdy nechodila so žiadnym chlapcom. Vraj sú trápni, vulgárni, nevedia hovoriť o inom ako o športe a počítačových hrách. Slovom dcéra, akou sa matka môže iba pýšiť.

Toto všetko sa však nezmenilo bezprostredne po rozvode s Rudom pred štyrmi rokmi. Denisa od začiatku chápala, že na rozpade manželstva rodičov nenesie vinu. Stela jej navyše nikdy nebránila stretávať sa s otcom a v konečnom dôsledku s ním bola častejšie ako za čias, keď žila rodina pokope.

Prvé problémy sa začali, keď sa dcére priznala

s novým vzťahom. Denisa videla Zdena sotva päť minút a už vyhlásila, že sa jej nepáči. Stelu jej reakcia mrzela. Rovnako aj Zdenka, ale povedali si, že musia byť trpezliví a že mladá slečna potrebuje čas, aby si zvykla. Plynul však mesiac za mesiacom, jeden rok sa stretol s druhým, a Denisa svoj postoj voči matkinmu priateľovi nemenila. Strpela, že s ním mama chodí von, ale keď mali ísť niekam spolu všetci traja, radšej sa zamkla v izbe. A ak mal prísť Zdeno k nim, utekala k otcovi, či ku kamarátkam.

V lete však už Stele došla trpezlivosť. Na dovolenke v Turecku, ku ktorej musela Denisu donútiť pod hrozbou, že jej vezme počítač i mobil, sa situácia vyhrotila. Po neprijemnej scénke, pri ktorej tínedžerka vykričala Zdenovi, že nie je jej otec, a tak jej nemá čo rozkazovať, si Stela vzala dcéru do izby. Tam jej medzi štyrmi očami stručne vysvetlila, ako sa veci majú – že Zdena má rada, že je ešte primladá na to, aby ostala sama, že Denisa si aj tak o pár rokov zariadi vlastný život. A že v septembri budú mať so Zdenom svadbu. Či sa jej to páči, alebo nie. Odvtedy, až do konca dovolenky, sa už Denisa nerozprávala ani s ňou. Uzavrela sa do seba, obalená obláčikom apatie.

Po návrate z dovolenky sa situácia naďalej zhoršovala. Rebélia tínedžerky prešla do vyššieho levelu. Bola drzá, tvrdohlavá, a čo sa dalo, urobila napriek – celé dni sa kdesi túlala, začala sa vyzývavo maľovať, nosila divoké účesy i oblečenie. Vedela, že tým mamu popudí. No nedbala na jej slzy, dohováranie či bezmocný krik. A na ich svadbe so Zdenkom len ne-

hybne sedela s kamennou tvárou, ako zakliata. Nič nejedla, nepila, s nikým nekomunikovala. Stela sa to snažila nevidieť. Myslela si, že dcéra sa časom vybúri, a keď zistí, že všetok jej odboj je zbytočný, zmierni sa. Ale zanedbávať učenie a chodiť poza školu? Nehanebne všetkým klamať? To je už priveľa!

Stela vystrela k učiteľke ruku. Jej oči ešte raz sklízli na vykukujúce ramienko podprsenky. „Sľubujem, že to dám do poriadku,“ povedala tlmene. „Do polročného vysvedčenia si Niska tie známky opraví, o tom som presvedčená.“

Učiteľka sa usmiala. Stisla Stele pravicu. „Pošlem vám mailom dátumy, kedy Denisa chýbala. Napíšte jej ospravedlnenku.“

Stela váhavo prikývla. Hanbila sa, nerada podvádzala. Je predsa sudkyňa! No keď ide o jej dcéru... „Dobre,“ súhlasila napokon. Zvrtla sa a dľaň položila na kľučku. „Dovidenia a... ďakujem.“

„Ahoj!“ Zdeno ju, ako vždy, privítal bozkom. Záhadne sa usmieval. „Ideš akurát včas.“

Stela si z tváre unavene odhrnula gaštanové vlasy. „Ahoj...“ Nevrátila mu bozk, iba ho obišla a kabelku položila na ratanový stolík s telefónom. „Včas na čo?“

Zdeno počkal, kým sa vyzuje a rozopne si kabát. Potom jej ho sňal a zavesil na ramienko, čo tiež robieval pravidelne. „Ty to necítiš?“ opýtal sa natešene.

Zhlboka sa nadýchla. Až teraz si uvedomila, že bytom sa šíri lákavá vôňa. Nechcela mu však pokaziť radosť britkou otázkou, čo u nich zasa robí jeho

mama. Nezaslúžil si to. Každý večer okolo nej ob-skakoval, akoby bola kráľovná, čo ju, prirodzene, te-šilo. Oproti Rudovi, predchádzajúcemu manželovi, ktorý bol večne niekde preč, alebo doletel domov, na-rýchlo zhltoľ, čo uvarila, a do noci sa zatváral do pra-covne, to bola veľmi príjemná zmena. Dlho jej trvalo, kým zistila, že za Rudovou uponáhľanosťou a zane-prázdnenosťou sa ani tak neukrýva práca, ako po-četné romániky s inými ženami. No kým o tom nevedela, snažila sa byť tolerantná a donekonečna samu seba presviedčala, že Rudo sa preto tak na-háňa, aby sa mali lepšie.

So silným úsmevom sa otočila k Zdenovi. „Prišla mamička...“

„A pripravila tvoje obľúbené jedlo!“ dokončil nad-šene, otvárajúc kuchynské dvere.

Stela nazrela dnu. Svokra práve kládla na stôl ta-niere. V miestnosti, so stenami vymaľovanými svet-lozelenou farbou a zariadenej bielym nábytkom, bolo útulne a teplo. Úžasný kontrast s nevlúdny, sy-chravým počasím, ktoré vládlo vonku. „Dobrý večer,“ pozdravila.

Zdenova mama k nej obrátila hlavu. Bola to udržiavaná, vitálna šesťdesiatnička. Po ich svadbe dala bez najmenšieho zaváhania zbohom Výskum-nému ústavu potravinárskemu a vrhla sa do ďalších aktivít. Jednou z nich bola aj starostlivosť o jediného syna a jeho rodinu. Vlastne, táto aktivita jej zaberala väčšinu času. Keďže Stela bývala často v práci až do neskorého večera a stará pani nestrpela, aby jej syn nemal teplú večeru, trávila viac času uňho ako vo

vlastnom byte. Občas to bolo fajn. Ako napríklad dnes, keď nemala čas ísť ani na obed. No niekedy ju svokrina prítomnosť rozčuľovala.

„Dobrý večer,“ odvetila pani Brezovská odmerane.

Stela sa opäť prinútila k úsmevu. Vedela, že prísny výraz na svokrinej tvári a strohý tón neznamenujú, že je nazlostená. Jednoducho, bola taká. Spočiatku to Stelu miatlo. Ustavične sa Zdena vypytovala, čím jeho mamu nahnevala. Potom si privykla. Keď bola stará pani ozaj rozhorčená, bledé líca jej sčerveneli, tenké pery našpúlila tak, že pripomínali zobák, a potriasajúc hlavou, ponášala sa na rozčúleného holuba. „Mám zavolať Nisku?“ opýtala sa Stela mäkko.

„Dvakrát som ju musela napomínať, aby stíšila hudbu.“ Stela v svokriných slovách zachytila náznak kritiky. „Veď to dievča si úplne zničí ušné bubienky!“

Zdeno sa pridala. „Mala by si sa s ňou pohovárať, Stelka. Dnes zasa prišla o hodinu neskôr.“

Stela sa zachmúrila. „Je toho viac, o čom sa my dve musíme pohovárať. Bola som v škole za jej triednou učiteľkou. Zle sa učí, vymeškáva hodiny...“ Otočila sa a prešla k dverám dcérinej izby. „Nemusíte nás čakať, pokojne začnite večerať. Asi to chvíľu potrvá.“

„Počkáme,“ zastihol ju Zdenov hlas. „Však, mami?“

Svokrinu odpoveď už Stela nezachytila. Rázne zaklopala, vstúpila dnu a v ďalšej sekunde zhrozene cúvla. Toto nečakala. Denisa, so slúchadlami na ušiach, sa rozvaľovala v neupratanej posteli, oble-

čená v šatách, ktoré mala aj v škole. Chodidlá vyložené na peľasti, medzi prstami nastrkané chumáčky vaty, nechty nalakované tmavomodrým lakom. Pokojne listovala v časopise, pričom si pohmkávala pesničku. Na obrazovke počítača poskakovala akási smiešna postavička. Zvyšok stola bol zaprataný papiermi, učebnicami, zošitmi, obalmi zo sladkostí, dekoratívnou kozmetikou, pohárikmi z jogurtov i rôznymi drobnosťami, bez ktorých si Denisa nevedela predstaviť život. Z pootvoreného šatníka vytŕčal rukáv fialovej koženej bundy a po zemi sa povalovali ďalšie časti odevov. Vzduch v miestnosti bol ťažký, presýtený acetónom.

V Stele vzkypel hnev. Takže jej dcéra nielenže chodí poza školu a zanedbáva učenie, ale aj z bytu robí chliev! „Denisa!“ zhúkla na ňu, hoci ju takto oslovovala málokedy. Pobešla k oknu a otvorila ho. „Čo to má znamenať?“

Tínedžerka na ňu ledva pozrela. „Nič,“ sykla opovržlivo. Ešte nedávno by už stála v pozore, s vedomím, že mamu niečím rozhnevala. Dnes na to ani len nepomyslela. „Drahúšik zasa žaloval, čo?“

Stela zaťala zuby. „Prestaň Zdenkovi hovoriť drahúšik,“ precedila. „Dobre? Uráža ma to!“

„No ocko ho volať nebudem.“ Denisa ostávala pri posmešnom tóne. Zložila si z uší slúchadlá, nechala ich na poduške a posadila sa, šúchajúc si dľaňami ramená. „A keď mu hovorím otčím, to zasa vytáča jeho drahú mamičku.“

Stela musela narátať do desať, aby nepriskočila k dcére a nezatriasla ňou. Mala však za sebou štú-

dium i prax v rodinnom práve a vedela, že by tým prejavila iba vlastnú slabosť. „Niska,“ oslovila dcéru tak mierne, ako v tej chvíli dokázala. „Prečo sa aspoň trochu nesnažíš nájsť si k nemu cestu? Ved’ on ťa má rád! Tak... mu hovor menom, akoby bol jedným z tvojich spolužiakov!“

„Spolužiakov?“ Dievčina pohrdavo odfrkla. „Myslíš, že keď mu poviem *vypatlaný magor*, bude radšej?“

„Denisa!!!“

Tínedžerke bolo ľahostajné, že sa matka hnevá. Sklonila hlavu a so záujmom si začala kontrolovať nechty na nohách. „Mohla by si už zavrieť to okno?“ zamrmlala. „Je tu kosa.“

Stela nevenovala najmenšiu pozornosť ani otvorenému obloku, ani chladu v miestnosti. Dcérin prístup ju dráždil. „A ty by si sa zasa mohla konečne zmieriť s tým, že Zdenko je môj manžel. Už ma nebaví večne robiť medzi vami dvoma policajta.“

Denisa siahla po fľaštičke s lakom, položenej na koberčeku pri posteli. Špičku jazyka si oprela o hornú peru a sústredene si začala nanášať novú vrstvu. „Nikto ťa o to neprosí,“ zahundrala. „Mimochodom...“ Do hlasu sa jej vrátil sarkazmus. „Uvedomuješ si, že keď si ma porodila, tvoj manžel mal iba o rok viac ako ja teraz?“

Obrovská zúrivosť zatemnila Stele na okamih zrak. Chápala, že dcéra ju len provokuje. No nevládala zniesť, že jej pripomína vekový rozdiel medzi ňou a Zdenkom. Dodnes vlastne nepochopila, prečo jej okolie krúti hlavou, že si našla mladšieho muža.